

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE  
DECIZIE**

**25 noiembrie 2020**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte  
Judecători

Timofti Vladimir  
Țurcan Anatolie  
Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Alioșin Iuri, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

*Alioșin Iuri xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.*

**Termenul de examinare a cauzei:**

**Prima instanță:** 05.02.2014 – 17.11.2015;

**Instanța de apel:** 05.06.2018 – 03.06.2020;

**Instanța de recurs:** 02.10.2020 – 25.11.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

**C O N S T A T Ă :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Bălți din 17 noiembrie 2015, Alioșin Iuri a fost recunoscut și condamnat:

- în baza art.171 alin.(2) lit. f) Cod penal la 6 ani închisoare;
- în baza art.172 alin.2) lit. g) Cod penal la 6 ani închisoare.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate s-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de Xxxxx și s-a încasat din contul lui Alioșin Iuri în beneficiul părții vătămate Xxxxx prejudiciul moral în sumă de 30 000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 2 500 lei.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

**2.** Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Alioșin Iuri la data de 21.12.2013, aproximativ la ora 22.00, profitând de faptul că între el și Xxxxx există relații de încredere, așa cum ei erau cunoscuți și aveau și cunoscuți comuni; abuzând de încrederea ultimei, sub pretextul de a se întâlni cu mama lui, împreună au plecat spre casă pe adresa lui din xxxxx, unde Alioșin Iuri, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, cu scopul de a-și satisface pofta sexuală, aplicând față de Xxxxx constrângerea fizică și psihică, manifestată în aplicarea unei lovituri cu pumnul în regiunea feței, la fel având în mână un cuțit de bucătărie a amenințat-o cu răfuiala fizică, a impus-o pe Xxxxx ca să se dezbrace de haine, după ce a întreținut cu ea câteva raporturi sexuale în formă perversă, acțiuni violente care au fost săvârșite cu o deosebită cruzime, care s-a exprimat în cauzarea suferințelor fizice din cauza că a tras-o de păr în momentul satisfacerii poftelor sale sexuale, precum și prin introducerea unui obiect străin sub formă de furculiță în organele genitale ale părții vătămate.

Tot el, Alioșin Iuri xxxxx la data de 21.12.2013, aproximativ la ora 22.00, profitând de faptul că între el și Xxxxx există relații de încredere, așa cum ei erau cunoscuți și aveau și cunoscuți comuni; abuzând de încrederea ultimei, sub pretextul de a se întâlni cu mama lui, împreună au plecat spre casă pe adresa lui din mun. xxxxx strada xxxxx, unde Alioșin Iuri, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, cu scopul de a-și satisface pofta sexuală, aplicând față de Xxxxx constrângerea fizică și psihică, manifestată în aplicarea unei lovituri cu pumnul în regiunea feței, la fel având în mână un cuțit de bucătărie a amenințat-o cu răfuiala fizică, a impus-o pe Xxxxx ca să se dezbrace de haine, după ce a întreținut cu ea câteva raporturi sexuale în mod normal, acțiuni violente care au fost săvârșite cu o deosebită cruzime, care s-a exprimat în cauzarea suferințelor fizice din cauza că a tras-o de păr în momentul satisfacerii poftelor sale sexuale, precum și prin introducerea unui obiect străin sub formă de furculiță în organele genitale ale părții vătămate.

**3.** Împotriva sentinței instanței de fond a declarat apel avocatul Iliușina Galina în interesele inculpatului, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței pronunțarea unei noi hotărâri noi, potrivit modului pentru prima instanță, prin care Alioșin Iuri să fie achitat, cu respingerea acțiunii civile înaintată de către Xxxxx.

**4.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2016, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Iliușina Galina în numele inculpatului, cu menținerea sentinței.

Potrivit informației Ministerului Justiției RM nr.5064 din 10.04.2020, inculpatul Alioșin Iuri Evgheni s-a aflat în custodie pe teritoriul statului norvegian din 04.12.2016 până la 15.05.2018, fiind extrădat pe teritoriul Republicii Moldova la data de 11.05.2018.

**5.** La data de 24 mai 2018, inculpatul Alioșin Iuri a declarat apel împotriva sentinței, invocând că sentința instanței de fond din 17 noiembrie 2015, i-a fost adusă la cunoștință la data de 14.05.2018, a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea

cererii de apel, casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat.

În motivarea apelului declarat, inculpatul a invocat următoarele argumente:

- instanța de fond a examinat cauza unilateral punând la baza hotărârilor numai declarațiile părții vătămate, care de mai multe ori în cadrul cercetării cauzei penale și-a schimbat declarațiile, din care considerent urmează a fi apreciate critic:

- declarațiile părții vătămate Xxxxx vin în contradicție cu cele relatate de ea, astfel cum analiza comportamentului ei în noaptea spre 22.12.2013, doar confirmă faptul că a fost înscenată o infracțiune din interese josnice de obținere a avantajelor materiale. Însă instanța de judecată a apreciat declarațiile părții vătămate ca fiind veridice „reieșind din circumstanțele de fapt ale cazului” neluând în considerație alte probe materiale care au fost examinate în cadrul ședințelor de judecată, însă contrar acestui fapt și aceste probe au fost puse la baza sentinței de condamnare.

- procesul-verbal de cercetare la fața locului (f.d.6-8), procesul-verbal de examinare a obiectelor (f.d.11), procesul-verbal de examinare medicală în vederea constatării stării de ebrietate alcoolică (f.d.54-55), sunt probe care au stat la baza sentinței de condamnare, însă care nu dovedesc comiterea infracțiunii încriminate, nefiind prezente careva urme de bătaie sau dorință de a evada din casă;

- conform raportului de expertiză EML N.849 din 28.12.2013, pe corpul lui Xxxxx careva leziuni corporale caracteristice pentru viol (raport sexual forțat) nu s-au depistat; conform raportului EML N.850 din 28.12.2013, în cadrul examinării medicale a lui Alioșin Iuri, careva leziuni corporale, inclusiv în regiunea organelor genitale nu s-au depistat; conform suplimentului EME la raportul de examinare biologică N.431 A din 31.12.2013, la examinarea conținutului vaginal al cet. Xxxxx, spermatozoizi nu s-au depistat; conform raportului EME N.46 din 31.01.2014, în urma cercetărilor sero-biologice pe furculița ridicată în casa lui Alioșin Iuri, sânge și spermatozoizi nu s-au depistat; conform raportului EME biologică nr.1464 din 20.01.2014, nu s-au depistat;

- astfel aceste probe cercetate și examinate, și anume toate investigațiile special efectuate asupra probelor biologice, obiectelor, inclusiv examinarea nemijlocită a părții vătămate și a inculpatului exclud nu numai calificativul „cruzime deosebită manifestată de inculpat în privința părții vătămate”, dar și însăși faptul că între ei a avut loc un raporturi sexuale cât în formă tradițională atât și cea perverse cu aplicarea forței fizice.

**5.1** Ulterior inculpatul a depus apel și cereri suplimentare, cu invocarea că nu este de acord cu sentința instanței de fond, deoarece nu a comis infracțiunile încriminate în privința lui Xxxxx, solicitând casarea sentinței instanței de fond și achitarea sa din motivele invocate în declarațiile și plângerile adresate de el; consideră, că toate învinuirile au fost bine planificate cu scopul de îmbogățire a părții vătămate și amantului ei, în sentință și materialele cauzei nu există probe, încălcări care au fost admise de către organul de urmărire penală, declarațiile părții vătămate se contrazic, cauza penală a fost examinată în lipsa sa, i-a fost încălcat dreptul la susțineri verbale și ultimul cuvânt, referindu-se la Constituția RM, Convenția CEDO și prezumția nevinovăției, la fel a

adresat multiple cereri ce țin de dezacordul cu probele cercetate și cu sentința instanței de fond.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, a fost admis apelul inculpatului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Alioșin Iuri a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.171 alin.(2) lit. f) Cod penal la 5 ani și 6 luni închisoare;

- în baza art.172 alin.2) lit. g) Cod penal la 5 ani și 6 luni închisoare;

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis parțial cererea inculpatului Alioșin Iuri cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

În baza art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, termenul de pedeapsă stabilit a fost redus cu 96 zile pentru perioada deținerii în stare de arest preventiv.

6.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că apelul declarat de inculpatul Alioșin Iuri din 21.05.2018, urmează a fi considerat depus în termen, or potrivit materialelor cauzei penale, inculpatul nu a fost prezent la pronunțarea sentinței și nu i-a fost înmănată copia sentinței instanței de fond, inculpatul fiind anunțat în căutare și ulterior după extrădare, fiind reținut în țară la 11.05.2018, i-a fost înmănată copia sentinței.

În continuare, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Alioșin Iuri a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.171 alin.(2) lit. f) Cod, după indicii, calificativi - *raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei, săvârșit cu o deosebită cruzime* și art.172 alin.2) lit. g) Cod penal, după indicii, calificativi - *acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse, săvârșită prin constrângere fizică sau psihică, săvârșită cu o deosebită cruzime*, infracțiuni comise față de partea vătămată Xxxxx.

În această ordine de idei, instanța de apel a notat că, soluția instanței de fond, cu referire la vinovăția inculpatului este pe deplin justificată, or, verificând din oficiu la acest capitol sentința pronunțată, a constatat că vina inculpatului Alioșin Iuri de comiterea infracțiunilor înscrinate a fost dovedită integral prin probele administrate și cercetate conform art.101 Cod procedură penală, cum ar fi declarațiile părții vătămate Xxxxxși a martorilor Xxxxx, Xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxxx, precum și prin elementele de fapt dobândite din rezultatele acțiunilor procesuale petrecute pe caz, cercetate atât în ședința instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel.

Instanța de apel a menționat că temeiuri de a pune la îndoială declarațiile părții vătămate nu s-au stabilit, mai ales că, potrivit concluziilor raportului de expertiză

medico-legală nr.849 din 28.12.2013, rezultă concluziile, că la examinarea cet. xxxxx s-au depistat leziuni corporale sub formă de echimoze pe față, care au putut apărea în urma acțiunii unui (unor) corp contondent în circumstanțe diferite, inclusiv și în cele indicate și se clasează la vătămări neînsemnate, la momentul examinării, integritatea himenului s-a dovedit a fi nedereglată, însă construcția anatomică, elasticitatea mărită permit săvârșirea unui raport sexual fără dereglarea integrității celui din urmă.

Declarațiile părții vătămate sunt în coroborare cu declarațiile martorilor, care au fost preîntâmpinați pentru răspundere penală pentru declarații false și cu probele administrate în prezenta cauză penală, fiind un ansamblu probator care dovedește deplin vina inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Referitor la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a constatat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.(2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal, ținând cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului, de totalitatea circumstanțelor cauzei și de personalitatea inculpatului, corect stabilind pedeapsa sub formă de închisoare. În același timp, instanța de apel a constatat, că inculpatul are un copil minor, și anume fiul xxxxx, născut la xxxxx, circumstanță care determină stabilirea pedepsei, cu atenuarea situației inculpatului, inclusiv la aplicarea prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal ce ține de numirea pedepsei pentru concurs de infracțiuni.

Cu referire la cerințele inculpatului privind aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat că la caz s-a constatat temeieri de a intervine sub acest aspect în partea stabilirii pedepsei penale și de a reduce pedeapsa penală stabilită inculpatului, ca urmare a constatării faptului deținerii lui Alioșin Iuri în Penitenciarul nr.11 Bălți, pe o perioadă de 48 zile, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Analizând invocările inculpatului Alioșin Iuri prin prisma informațiilor prezentate de administrația Penitenciarului nr.11 Bălți, consemnate în raportul anexat la materialele cauzei, în raport cu principiile generale stabilite în jurisprudența CEDO cu referire la încălcarea art.3 din Convenție și Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți, pe data de 31.10.2017 (elaborat de către Membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii), instanța de apel a constatat, că dificultățile cu care s-a confruntat Alioșin Iuri pe parcursul aflării sale în detenție provizorie în perioada indicată, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Cu referire la cererea inculpatului, privind aplicarea actului de amnistie, instanța de apel a statuat că față de inculpat, judecat pentru comiterea faptelor prevăzute de art. art.171 alin.(2) lit. f), art.172 alin.(2) lit. g) Cod penal nu poate fi aplicat actul de amnistie enunțat, existând restricția prevăzută de art.10 alin.(1) lit.(d) al Legii nr.210/29.07.2016

privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, astfel că afirmațiile sub aspectul dat au fost respinse.

La fel, instanța de apel a considerat că, la caz nu s-a constatat temei de aplicare a prevederilor art.92 Cod penal, or prevederile art.92 alin.(1) Cod penal indică clar, că în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave și grave, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

7. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, inculpatul Alioșin Iuri a declarat recurs ordinar, prin care solicită admiterea recursului, casarea sentinței și deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat, invocând faptul că este nevinovat și nu a comis faptele încriminate.

8. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat de inculpat, prin care solicită ca acesta să fie declarat peste termen.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Dispozițiile art.422 Cod de procedură penală, prevăd expres că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit materialele dosarului, dispozitivul deciziei atacate a fost pronunțat la 03 iunie 2020, în prezența în prezența procurorului inclusiv a inculpatului Alioșin Iuri și avocatului acestuia Movila Corina, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din aceeași dată (f.d.22 vol.V), din care rezultă că inculpatul Alioșin Iuri precum și avocatul acestuia au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate stabilită pentru data de 01 iulie 2020.

La 01 iulie 2020, hotărârea instanței de apel a fost pronunțată integral, în prezența procurorului și avocatului inculpatului Movila Corina, inculpatul Alioșin Iuri fără motive întemeiate, nu s-a prezentat pentru a recepționa hotărârea motivată. (f.d.72 vol. V) Ulterior, instanța de apel a expediat inculpatului Alioșin Iuri copia deciziei motivate tradusă în limba rusă, fiindu-i înmănată contra semnătură la 27 iulie 2020 (f.d.109 vol. V).

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 27 iulie 2020 a expirat la 01 septembrie 2020.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art.422 Cod de procedură penală nu a fost

respectat, deoarece recursul ordinar a fost depus prin intermediul oficiului poștal la data de 18 septembrie 2020 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 21 septembrie 2020, adică peste termenul prevăzut de lege. (f.d.115, 148, vol. V)

Potrivit art.231 Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit prevederilor art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens, art.230 alin.(2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art.422 Cod de procedură penală a ajuns la concluzia inadmisibilității recursului declarat de către inculpatul Alioșin Iuri, din motiv că este depus peste termen.

**10.** În corespundere cu art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

### **D E C I D E :**

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Alioșin Iuri, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Alioșin Iuri xxxxxx*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 24 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena